

	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Дипломске академске студије - МАСТЕР		
Студијски програм(и):	Биологија		

Назив предмета	Физиологија хетеротермије			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	И	10	2П/4В	5
Наставници	Др Радослав Декић, редовни професор, ма Јована Граховац, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
	-

Циљеви изучавања предмета:

Омогућавање стицања знања о терморегулацији и терморегулационим процеси, те могућностима извјесених група организма да прелазе из ендотермног у ектотермно стање.

Исходи учења (стечена знања):

Усвајање и разумјевање знања о механизмима физиолошких адаптација хетеротерама, који им омогућавају прелазак из једног у друго стање.

Садржај предмета:

Енергетски промет и терморегулација. Механизми одржавања тјелесне температуре. Термогенеза и типови термогенезе. Хлађење. Зимски сан. Торпидитет. Карактеристике торпидитета. Промјене током торпидитета. Хибернација. Промјене физиолошких параметара у стању хибернација. Респираторни квоцијент. Физиолошке консеквенце хибернације. Кардиоваскуларни систем. Дисање. Ендокрини систем. Нервни систем. Масно ткиво. Фактори хибернације. Естивација. Карактеристике естивације. Физиолошке промјене у стању естивације.

Методe наставе и савадавање градива:

Предавања, Лабораторијске вјежбе, Консултације, Семинарски рад

Литература:

Иванц А. и Декић Р.: Механизми физиолошких адаптација, Ауторизована скрипта, Природно-математички факултет, Бања Лука.
 Randall, David (2002) : Eckert animal physiology: mechanisms and adaptations. 5th ed. New York: W. H. Freeman.
 Wilmer, P., Stone, G & Johaston, I. (2005): *Environmental Physiology of Animals*, Blackwell Science Ltd.
 Иванц, А., Декић, Р. (2006): Општа физиологија животиња. Практикум. Природно-математички факултет Бања Лука.
 Декић, Р. Иванц, А. (2021): Хематологија слатководних риба. Природно-математички факултет Бања Лука.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Тестови (два пута у току семестра). Завршни испит се полаже практично (вјежбе) и усмено (теоријски дио). Услов за приступање усменом дијелу испита је положен практични испит.

Похађање наставе	5	Тестови	Семинарски рад	Завршни испит
Активност на настави	5	30	10	Практични 20 Усмени 30

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Радослав Декић, редовни професор